

ПОВЕРНУЛИСЯ «НА ЩИТІ»

Сьогодні (16 червня — ред.) відбувся завершальний етап репатріаційних заходів згідно з домовленостями у Стамбулі. В Україну повернуто ще 1,245 тіл, які, за твердженням російської сторони, належать українським громадянам, зокрема військовослужбовцям. Таким чином, Україна отримала 6,057 тіл в межах Стамбульських домовленостей.

Слідчими правоохоронних органів спільно з експертними установами МВС будуть здійснені всі необхідні експертизи та проведена ідентифікація репатрійованих тіл.

Репатріаційні заходи вдалося провести за результатами спільної роботи співробітників Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, Об'єднаного центру при СБ України, Збройних Сил України, МВС України, Офісу Упов-

новаженого Верховної Ради України з прав людини, Секретаріату Уповноваженого з питань осіб зниклих безвісти за особливих обставин, ДСНС України, інших структур Сектору безпеки та оборони України.

Висловлюємо вдячність за сприяння Міжнародному Комітету Червоного Хреста.

Окрема подяка особовому складу Центрального управління ЦВС ГШ ЗСУ та Об'єднаного центру забез-

печення заходів ЦВС Збройних Сил України, який здійснює перевезення репатрійованих до визначених державних спеціалізованих установ, організовує передачу загиблих представникам правоохоронних органів в системі МВС та судово-медичної експертизи в системі МОЗ.

Текст і фото: Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими

САМІТ G7 У КАНАДІ І ПИТАННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

У неділю, 15 червня 2025 року, у канадському курорті Кананаскіс, провінція Альберта, розпочався 51-й саміт лідерів країн Великої сімки (G7). На полях саміту запланована зустріч президента України Володимира Зеленського з президентом США Дональдом Трампом. Востаннє лідери особисто спілкувалися наприкінці квітня 2025 року під час похорону Папи Римського Франциска у Ватикані.

Цей саміт став першим для нових лідерів країн G7: канцлера Німеччини Фрідріха Мерца, прем'єр-міністрів Великобританії Кіра Стармера, Канади Марка Карні та Японії Сігери Ісіби. Для Дональда Трампа це перший саміт G7 після його переобрання президентом США.

Канада, яка головує на саміті, визначила ключові теми: зміцнення миру та безпеки, розвиток ланцюгів постачання критично важливих корисних копалин, енергетична безпека, використання штучного інтелекту та глобальна економічна стабільність. Значну увагу лідери приділять війні росії проти України, а також нещодавній ескалації між Ізраїлем та Іраном, яка стала центральною темою через обмін повітряними ударами між цими країнами. Канцлер Німеччини Фрідріх Мерц перед відльотом до Канади заявив: "Це питання буде

головним на порядку денному саміту G7".

Запрошення президента України Володимира Зеленського на саміт підкреслює важливість питання російсько-української війни. Зеленський прагне обговорити з Трампом нові санкції проти росії, зокрема підтримку законопроекту Грем-Блюменталю в Сенаті США, а також можливість закупівлі Україною американської зброї. "Сподіваюся, що навіть якщо до того моменту відповідне рішення ще не буде ухвалене, мені вдасться досягти принаймні розуміння того, наскільки ми близькі до цього рішення", — зазначив Зеленський 12 червня.

Іншою важливою темою саміту є торговельні тарифи США, запроваджені адміністрацією Трам-

па. Лідери G7, а також президентка Мексики Клаудія Шейнбаум, яка також присутня на саміті, прагнуть переконати Трампа переглянути ці мита. Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн під час телефонної розмови з Трампом 14 червня обговорила тарифи, а також закликала його посилити тиск на росію для припинення війни в Україні.

Ще одним пунктом порядку денного є пропозиція знизити стелю цін на російську нафту до 45 доларів за барель, яка міститься в проєкті нового пакету санкцій Єврокомісії. Однак, за даними ЗМІ, США виступають проти цього обмеження, що може ускладнити переговори.

Через значні розбіжності між США та іншими членами G7 щодо питань України, кліматичної політики та інших глобальних викликів, Канада відмовилася від ухвалення традиційного спільного комюніке. Про це повідомило видання "Bloomberg" із посиланням на дипломатичні джерела. Натомість будуть опубліковані підсумки головування Канади та окремі заяви з питань, які не викликають суперечок, таких як покращення ланцюгів постачання.

➔ Саміт...стор. 14

ГИМН ПІД ЗАВАЛАМИ. ХАРКІВ, ЩО ТРИМАЄТЬСЯ

Цієї ночі (11 червня) ворог атакував житлові квартали Харкова ударними дронами. Били підло — коли місто спить, коли родини вдома.

Загинуло троє людей. Поранених — понад шістдесят. Дев'ятеро з постраждалих — діти.

Ми були на місці одними з перших. Витягували людей з-під завалів, гасили полум'я, що палало просто на людях. І рятували.

І в цій темряві, серед пилу, диму й болю — чоловік під уламками співав гімн України.

Це важко забути.
Це неможливо пробачити.
Харків стоїть. Стоїмо й ми!

Олексій Білошицький,
Патрульна поліція
Харківської області

ЧОМУ МИ ПЕРЕМОЖЕМО

Чому я не сумніваюся в нашій перемозі? Бо є надважлива і далеко не всім зрозуміла причина. Ми дуже добре знаємо нашого ворога, а він нас не знає від слова “зовсім”. Неможливо перемогти народ, якого не знаєш і не розумієш. Американці зі своїми авіаносцями й 500 військовими базами постійно влипали з цієї причини в один і той же коров’ячий коржик.

І москвити влипали: з японцями в 1904, з німцями у 1917, з фінами у 1939 ... Та й з нашими воїнами УПА теж – не перемогли, змушені були після смерті сталіна піти на “амністію” бійців національного спротиву. Не перемогли імперці й чехів у 1968-му, а зробили навіки найбільш послідовними недругами.

З ганьбою виповзли після 10 років стрільби по горах з Афганістану... Не перемогли у Сирії, врешті-решт, змушені останню військову базу у Середземному морі закривати.

москвити живуть казками, анекдотами, мітами. Вони досі не наважилися навіть ар-

хиви повідкривати про свою історію і про своє справжнє минуле. А ми відкрили. Надрукували. Зрозуміли і затямили: поруч з нами живе страшний, вічно злий і голодний звір. Але... звір не дуже розумний. Продажний. Жаднющий. Звір, який не цінує розумних і талановитих, винахідливих й ініціативних. Тому у цього Колоса ноги завжди з глини. Наторгує нафтодолляри, підмаже ті глинюки, набере каменюк у руки і знову пре на сусіда.

Держави, які дбають про свою безпеку і майбутнє, дбають про освіту, обізнаність, поінформованість своїх громадян. Великі гроші вкладають у розвідувальні служби, щоб знати і бачити загрози, розуміти слабкі і сильні сторони потенційних ворогів. На росії все навпаки – культ невігластва, незнання і мітотворчості. Тільки зовні хтось їм може дати лекцію істини. І цього разу цим вчителем будемо ми.

Віктор Лешик,
«Хвиля Десни»

У ПОВСТАННЯХ В ЛОС-АНДЖЕЛЕСІ Є РОСІЙСЬКИЙ СЛІД

У Лос-Анджелесі тривають масові заворушення через міграційну політику Дональда Трампа. Втім не виключено, що до протестів може бути причетною і росія.

Таку думку висловив член Республіканської партії Борис Пінкус. За його словами, на протестах у Лос-Анджелесі є і російські агенти.

росія може бути причетною до протестів у США

У п'ятницю, 6 червня, у Лос-Анджелесі спалахнули протести через затримання мігрантів з метою їх депортації. Активісти палять прапори, кидають каміння в поліцію та підпалюють автомобілі. Ситуація серйозно загострилась: Трамп доручив розгорнути у місті щонайменше 2,000 бійців Національної гвардії, аби придушити сутички. Цікаво, що відбулося це без запиту чи згоди штату.

Ба більше, уже 10 червня голова Пентагону Піт Герсет повідомив, що через протести до Лос-Анджелесу прибули 700 морських пі-

хотинців. Рішення ухвалили через зростання загрози для співробітників служб безпеки й урядових будівель

"Те, що сьогодні відбувається у Лос-Анджелесі, – це путінські витівки. Там є путінські посіпаки, які провокують. Ціль – відволікти Америку від України за будь-яку ціну", – переконаний Борис Пінкус.

Республіканець нагадав, що лише за пів року американський кордон перетнуло більш як 20 тисяч росіян. На його думку, серед цих людей є й російські агенти.

"Сьогодні на вулицях Лос-Анджелесу то тут, то там вигулькують комуністичні червоні прапори. "Чудово" організовано, ціль – "заварити кашу" всередині Америки. Це узагалі головна ціль КДБ ще з часів радянського союзу. Сьогодні путін продовжує ідентичну політику. І це триватиме доти, доки Трамп не прокинеться", – наголосив Пінкус.

Фото: «Радіо Свобода»
Віра Коновал,
«24 Канал»

Згодом протести переросли в сутички між демонстрантами і правоохоронцями, а також призвели до випадків мародерства і вандалізму

ТОМУ МИ ПЕРЕМОЖЕМО

«Мамо, мамо, я в Україні!» «Ми дружніші ніж вони. Позитивні емоції зашкалюють. Слава Україні!». Ось вони — наші Герої! Слава Україні!

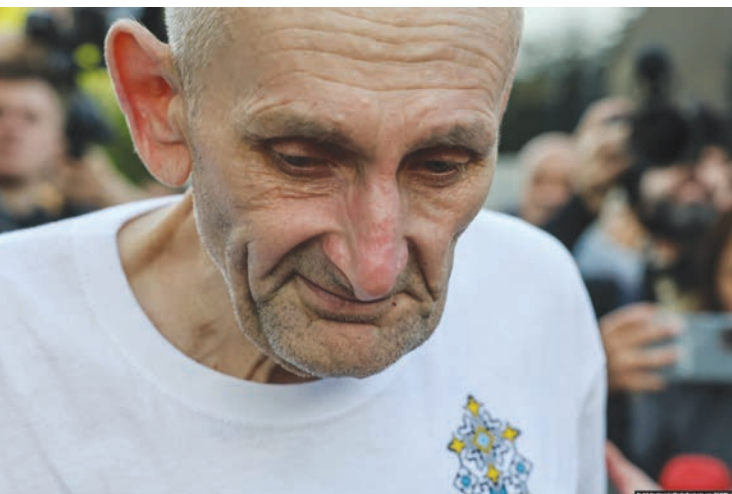

Фото: «Радіо Свобода»

РАШИСТИ ПОШКОДИЛИ СОФІЙСЬКИЙ СОБОР У КИЄВІ

10 червня внаслідок чергового ракетного удару росія завдала шкоди об'єктам культурної спадщини та інфраструктури.

У Києві вибухова хвиля пошкодила тинькований карниз центральної абсиди східного фасаду пам'ятки архітектури XI століття Софійського собору, внесеного до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Фахівці заповідника разом зі слідчо-оперативною групою Шевченківського управління поліції Головного управління Національної поліції України у м. Києві провели візуальне обстеження та фіксацію стану об'єкта. Інтер'єр пам'ятки, на щастя, пошкоджень не зазнав. Однак, будь-які вібраційні навантаження, спричинені вибухами, можуть створити загрозу для цілісності конструкцій пам'ятки, яка постійно перебуває в зоні підви-

щеного ризику через регулярні масовані атаки ворога на столицю України.

Удару зазнала і Одеська кіностудія — один із найстарших кінематографічних осередків у Європі,

символ українського кіно. Постраждали виробничі корпуси, склади з костюмами та реквізитом, історичні декорації, технічний автотранспорт. Повністю знищено декорації до національного фільму «Довженко», присвяченого видатному українському режисерові.

Пожежу вдалося ліквідувати завдяки оперативним діям охорони, вдалося врятувати більшість унікальних артефактів. На щастя, обійшлося без жертв серед працівників. Водночас постраждала й цивільна інфраструктура Одеси: житлові будинки, медичні заклади. Один із працівників кіностудії цієї ночі втратив власний дім.

Фото: PICSU, «Фейсбук»
ДержКіно України

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

НОВИЙ ЕТАП ВЕЛИКОГО ОБМІНУ

Сьогодні (10 червня) відбувся перший етап обміну полоненими в категорії "важкопоранені та тяжкохворі".

В рамках домовленостей у Стамбулі, Координаційним штабом з питань поводження з військовополоненими за дорученням Президента України повернуто з російської неволі групу Захисників, які зазнали важких поранень та мають серйозні проблеми зі здоров'ям.

На рідну землю повернулися військовослужбовці ЗСУ, зокрема представники Військово-Морських Сил, Сухопутних військ, ТрО, ДШВ, СБС, Прикордонної служби, Нацгвардії та Державної спеціальної служби транспорту.

Серед визволених сьогодні Захисників є оборонці Маріуполя, які провели у неволі більше 3 років. Крім представників солдатського та сержантського складу вдалося звільнити і офіцерів.

Усі звільнені сьогодні Оборонці мають важкі поранення та тяжкі хвороби: ампутовані кінцівки, проблеми із зором, абсцеси, інфекції, травми, осколкові поранення та хронічні хвороби. У частини визволених діагностований гепатит та туберкульоз.

Повернуті Захисники будуть направлені до медичних центрів для проходження всіх необхідних обстежень та направлені на подальше лікування і медичну реабілітацію.

Усі звільнені будуть забезпечені необхідною допомогою, їм відновлять документи та виплатять належне грошове забезпечення за перебування у неволі.

Великий обмін полоненими триває. З міркувань безпеки операції точна кількість звільнених осіб буде оголошена після завершення процесу обміну.

Координаційний штаб продовжує роботу і найближчим часом буде проведено наступний етап звільнення українських бранців.

Працюємо над поверненням усіх! Слава Україні!

Текст і фото: Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими

ВРЦіРО
Всеукраїнська Рада Церков
і релігійних організацій

ЗАЯВА

Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій з приводу пошкодження Софії Київської внаслідок російського удару

Софія Київська — це найдавніший храм часів давньої Київської держави — Руси-України. Храм побудували в 11 столітті, причому будівництво почалося за Володимира Великого, який хрестив Русь. На стіні цього храму унікальна мозаїка Богородиці, що молиться, — Оранти. На фресках Собору зображені також частинки історії середньовічної Європи, зокрема там зображено дружин королів тогочасної Європи, доньок Св. Ярослава Мудрого.

Софія Київська входить до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Храм уцілів у 13 столітті під час монголо-татарської навали. За йосипа сталіна його хотіли знести. Храм пройшов через Другу світову війну і залишився цілим і неушкодженим. І тільки сучасні варвари з росії, які не мають нічого святого, завдали удару, через який Софія Київська сьогодні постраждала.

На жаль, це не єдиний випадок руйнування українських святинь російськими військовими. Від початку повномасштабного вторгнення росія знищила та пошкодила 670 храмів і молитовних домів, вбила 60 священнослужителів різних церков і релігійних організацій. Багато священників та пасторів були незаконно заарештовані і перебували у російському полоні.

На територіях України, які тимчасово окуповані росією, продовжують відбуватися жорстокі релігійні переслідування, у тому числі, незаконні арешти і ув'язнення священнослужителів різних конфесій, захоплення культових споруд і використання їх для військових і адміністративних потреб російських окупантів, закриття церков і молитовних будинків, тотальний контроль за релігійним життям та спрямування його на підтримку окупації.

Нагадаємо, що 1 березня 2022 року Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій зверталася до представників міжнародної спільноти «негайно використати всі можливі засоби впливу на керівництво росії», щоб запобігти злочинним обстрілам українських міст, зокрема — Києва.

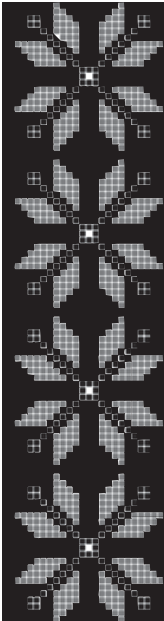
Ми, голови українських церков і релігійних організацій, звертаємося до всього цивілізованого світу з проханням вжити всіх заходів, щоби зупинити варварство, яке творить російська федерація, завдаючи ракетно-дронових ударів по вікових святинях і храмах, беручи в полон і переслідуючи християн та інших релігійних діячів за їхні переконання і віру.

Нехай Бог благословить кожну людину доброї волі і совісті та допоможе утвердити справедливий мир!

Київ, 10 червня 2025 року

КІЛЬКОМА РЯДКАМИ

- У Львові у понеділок, 9 червня, розпочало свою роботу Почесне консульство Ісландії. Його очолив колишній посол України у Польщі Андрій Дешиця. Консульство охопить Львівщину, Волинь, Тернопільщину та Рівненщину.
- Посол Ізраїлю в Україні Міхаель Бродський заявив, що Ізраїль все ж передавав зброю Україні, попри поширену думку про відсутність військової допомоги з боку Тель-Авіву. "Системи ,Patriot", які ми колись отримали від Сполучених Штатів, тепер знаходяться в Україні. Це ізраїльські системи, які були на озброєнні Ізраїлю на початку 90-х. Ми погодилися їх передати Україні. І про це, на жаль, не дуже багато говорили. Але коли кажуть, що Ізраїль не допоміг у військовому плані, це не так. Це неправда", — розповів дипломат.
- Канада продовжила безмитний режим для товарів з України. "Канада підтримує економіку України, продовживши на один рік безмитне ввезення українських товарів. Канада залишається непохитною у своїй підтримці України, яка бореться за захист свого суверенітету, територіальної цілісності та демократії", - йдеться у повідомленні та національних доходів Канади Франсуа-Філіпа Шампаня.
- НАТО виробляє за рік менше боєприпасів, ніж росія за три місяці.
- Спеціальний представник Дональда Трампа Кіт Келлогґ прокоментував операцію СБУ під назвою «Павутина» зі знищення російської бомбардувальної авіації: «З мого військового досвіду та історії відомо, що сміливе керівництво та рішучі дії можуть змінити ситуацію на полі бою, як це продемонстрували СБУ, ГУР і міністр оборони Рустем Умеров».
- Президент США Дональд Трамп висловив невдоволення через атаки України на військові аеродроми РФ: вони йому "не сподобалися". Україна своїми недавніми атаками дала привід росії "піти і розбомбити їх до біса".
- Комітети у закордонних справах парламентів Естонії, Литви та Латвії опублікували спільну заяву, в якій закликали забезпечити постійну підтримку перемоги України і її вступ до ЄС та НАТО.
- Французький автовиробник у співпраці з оборонним малим і середнім підприємством Франції запустить виробництво безпілотників в Україні. Про це заявив міністр Збройних сил Франції Себастьян Лекорню.
- Головний рабин України Моше Асман минулого місяця відвідав США та зустрівся з низкою впливових осіб. Зокрема, він мав розмову зі спеціальним посланником США на Близькому Сході Стівом Віткоффом. "Цей візит до США був, без перебільшення, надзвичайно інтенсивним і важливим. Протягом кількох днів я мав десятки зустрічей – із конгресменами, сенаторами, їхніми радниками, представниками уряду, впливовими аналітичними центрами та духовними лідерами. І хоча не всі зустрічі можна публічно висвітлювати, кожна з них мала чітку мету – донести правду про Україну, зруйнувати міфи та посилити міжнародну підтримку. Зустріч із Віткоффом була випадковою, короткою. Але загалом важливо розуміти: не завжди публічні зустрічі є найрезультативнішими. Часто ключову роль відіграють саме радники й помічники, які готують рішення та формують позицію політиків. Саме з такими людьми я вів багато змістовних розмов", — розповів Моше Асман.
- Прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо пообіцяв заблокувати будь-які санкції, які ЄС запроваджуватиме проти росії, якщо ті "шкодитимуть національним інтересам" його країни.
- Головнокомандувач Об'єднаних збройних сил НАТО з питань трансформації адмірал П'єр Вандьє вважає, що «креативності» України, зокрема щодо її спецоперації «Павутина» на території РФ, західним військовим можна повчитися. «Те, що зробили українці в росії, було троянським конем, а троянський кінь був тисячі років тому. Сьогодні ми бачимо, як цей вид тактики переосмислюється завдяки технічній і індустріальній креативності».
- Новообраний президент Польщі Кароль Навроцький заявив, що Угорщина є важливим партнером для його країни і він сподівається на добрі відносини з угорським прем'єром Віктором Орбаном.

Суспільно-політичний тижневик видає
Видавнича Спілка "Гомін України"
з обмінною порукою у Торонті Онтаріо Канада.
Виходить щовівторка (46 разів в році)

«Гомін України» – орган Українських
Державницьких Організацій Канади
Редагує колегія.

Голова редакційної колегії – д-р Олег Романишин

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА YEARLY SUBSCRIPTION	
PUBLICATION MAIL	
Канада: \$75	Canada: \$75
Канада: \$100	Canada: \$100
ЗСА: \$120 USD	USA: \$120 USD
міжнародні: \$250.	international: \$250

Tel. 416-516-2443 • homin@on.aibn.com. • www.homin.ca
"Homin Ukraine" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave.,
Toronto, Ont. M8Z 4B6

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол. За зміст оголошень редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англomовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

МИ ПІДТРИМУЄМО

Історичні проекти та культурні заходи

Медичні та гуманітарні проекти

Важливі видання

Документальні фільми

Концерти та музичні записи

Молодь та спорт

Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки

Громадські заходи, конференції, семінари

Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com

Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

 ForumTV Canada @ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

ПІСНЯ УКРАЇНИ

РАДІОПРОГРАМА

SONG OF UKRAINE

Новини, події, вітання та пісні на замовлення
Від понеділка до п'ятниці в 9 год ранку на хвилі 1320AM
В прямому ефірі www.cjmr1320.ca

Song Of Ukraine, 9 Plastics Ave, Etobicoke ON M8Z 4B6
Телефон редакції: 416-572-8251
Email: sofu.radio@gmail.com
Facebook: facebook.com/SOFUradio

РЕДАКТОР ТА ВЕДУЧА НАТАЛКА ПОПОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ БОЄЦЬ ПОВЕРНУВСЯ З ПОЛОНУ З ВИПАЛЕНИМ НА ТІЛІ НАПИСОМ «СЛАВА РОСІЇ»

Український військовослужбовець повернувся з російського полону з викарбуваним написом «Слава росії» на животі. Про це 9 червня написав англомовний телеграм-канал «Clash Report», не вказавши джерело світлини.

Увечері в понеділок український державний Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки також опублікував цю фотографію у своїх соціальних мережах, пославшись на «міжнародне медіа Clash Report».

— Шокуючі сліди катувань на тілі одного з обміняних бійців. На фото — численні шрами, сліди опіків та викарбуваний напис «Слава

росії». Це — не просто каліцтво. Це цілеспрямоване знущання, що має ознаки воєнного злочину, — йдеться в дописі відомства в «Facebook».

У Центрі стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки додали, що «це — черговий доказ того, з чим насправді має справу Україна. І чому злочини росії не мають залишитися безкарними».

«Clash Report зазначив», що напис «Слава росії» був випалений.

Фото: «Коротко про»
Мар’яна Поліщук, «Коротко про»

«КИТАЙ ПЛАНУЄ МАТИ ПОНАД ТИСЯЧУ ЯДЕРНИХ БОЄГОЛОВОК ДО 2030 РОКУ»

Китай стрімко нарощує військову силу та ядерний арсенал. У НАТО прогнозують, що до 2030 року Пекін матиме понад 1,000 ядерних боєголовок і 435 бойових кораблів.

Про це заявив генеральний секретар НАТО Марк Рютте під час виступу в Королівському інституті міжнародних відносин у Лондоні 9 червня.

"Китай модернізує й розширює свої Збройні сили з шаленою швидкістю. Він уже має найбільший у світі військово-морський флот", — сказав Рютте.

За прогнозами НАТО, до 2030 року Китай матиме до 435 бойових кораблів. Крім того, Пекін активізує зусилля зі збільшення ядерного арсеналу. За словами Рютте, китайська влада прагне довести кількість оперативних ядерних боєголовок до понад 1,000 — також до кінця поточного десятиліття.

"Масштаби милітаризації Китаю не можна ігнорувати", — наголосив генеральний секретар

НАТО.

За оцінками Пентагону, станом на 2024 рік Китай мав близько 600 оперативних ядерних боєголовок, що більш ніж удвічі перевищує кількість, яку він мав у 2020 році. У США та союзників зростає занепокоєння через відсутність прозорості в китайській ядерній стратегії.

Китай офіційно дотримується політики "невикористання першим", але водночас нарощує ракетні системи, здатні нести ядерну зброю, і активізує військову присутність у регіоні Південно-Китайського моря.

Розширення китайського військово-морського флоту та модернізація стратегічних сил викликають тривогу не лише у Вашингтоні, а й серед країн НАТО, з огляду на тісну співпрацю Пекіну з росією.

Юрій Свиридюк, Анастасія Кокалко, «Суспільне»

ОРБАН ЗРОБИВ НЕСПОДІВАНУ ЗАЯВУ ЩОДО РОСІЇ

Віктор Орбан вважає путінську росію "слабк". Це показала війна в Україні. Таку заяву він зробив в інтерв’ю французькому телеканалу "LCI", яке цитує "Telex".

Так, угорський прем’єр вважає, що війна в Україні не переросте у глобальний конфлікт, бо росія занадто слабка.

"росіяни занадто слабкі для цього. Вони навіть не можуть перемогти Україну, тому вони не зможуть по-справжньому атакувати НАТО", — сказав Орбан, пояснюючи, чому не боїться поширення конфлікту на світову арену.

При цьому він вважає, що спочатку в Україні має бути режим тиші, а вже потім — мирна

угода, але не між Україною та росією, а між США та росією.

Також Орбан визнав, що Європа має бути сильною, бо "росіяни розуміють лише мову сили". Але, на його думку, з російським диктатором владіміром путіним "потрібно домовлятися", і запевнив, що "з повагою" прийме його в Будапешті.

Окрім того, він вчергове заявив, що Україна "не підходить" до вступу в НАТО чи ЄС, бо "ні угорці, ні ЄС не зацікавлені у прямому конфлікті з росією".

Костянтин Катишев, «Кореспондент»

БАТЬКО МАСКА У МОСКВІ ПОХВАЛИВ ПУТІНА ТА ЗАЯВИВ ПРО ПРАВОТУ РОСІЯН

Еррол Маск, батько американського мільярдера Ілона Маска, під час візиту до москви заявив, що російський диктатор владімір путін є "дуже вражаючою людиною". Він додав, що хоче повчитися у нього "навичок лідерства", передають його слова російські пропагандисти.

"Думаю, він дуже вражаюча і стійка людина, він це довів", — заявив Маск у москві на "Форумі майбутнього 2050".

Батько американського мільярдера розповів, що його, буцімто, хотіли відмовити від поїздки до російської столиці. Мовляв, в американських медіа росію показують місцем, де живуть "моторошні люди, які тебе вб’ють, якщо ти прийдеш". За його словами, це "нісенітниця", а "справжня росія та москва" його вражають.

Також Маск заявив, що росіяни "праві, коли забезпечують суверенітет своєї країни". Сидячи поруч з головою російського МЗС сергеем лавровим, він заявив, що йому подобається "ідея багатополарності" у світі.

Еррол Маск приїхав до москви на форум, організований ідеологом євразійства александром дугіним за підтримки олігарха константіна малафєєва. ЗМІ повідомляли, що останній причетний до фінансування російської агресії, зокрема проросійських бойовиків на Донбасі. Маск-старший вже встиг дати інтерв’ю російським пропагандистам, яким повторив низку кремлівських наративів: від "біолабораторій" в Україні до потреби "захисту російськомовного населення".

Денис Чекін, «Дзеркало тижня»

У РОСІЇ ЗАПРОПОНУВАЛИ МАСКУ ПОЛІТИЧНИЙ ПРИТУЛОК ПІСЛЯ СВАРКИ З ТРАМПОМ

При цьому російських чиновників не збентежило, що Маск, попри всю свою неоднозначність, надав Україні критично важливу військову допомогу.

росія може надати політичний притулок американському мільярдеру Ілону Маску після його публічної сварки з президентом США Дональдом Трампом. Про це в коментарі ТАСС заявив перший заступник голови комітету Державної думи з міжнародних справ дмітрій новіков.

"Я думаю, що у Маска зовсім інша гра, що ніякого політичного притулку він не потребуватиме. Хоча, якби потребував, росія, звичайно, могла б його надати", — сказав Новіков.

Колишній президент рф дмітрій медведев, який займає бутафорську посаду заступника голови Ради безпеки росії, зі свого боку запропонував допомогу у врегулюванні конфлікту між Трампом і Маском за "розумну плату". Як пише ТАСС, медведев готовий отримати як оплату акції компанії "Starlink", що забезпечує військовий зв’язок для України.

Колишній голова корпорації "роскосмос" дмітрій рогозін, який у верхній палаті російського парляменту займає посаду "сенатора" від окупованих районів Запорізької області, теж відреагував на сварку Маска з Трампом.

"Мужик потрапив у непросту ситуацію. Посварився з начальством. Погрожують йому депортацією і переслідуванням бізнесу. Некрасиво це все. Написав йому через його "X" (колишній "Твіттер"). Це не стьоб (насмішка — ред.). Ну а чому ні? Комусь ідея дати притулок у росії талановитим людям може здатися екзотикою, а я вважаю, що це наша принципова позиція і нагальна потреба", — написав рогозін у своєму "Телеграм".

Юрій Кобзар, УНІАН

ЧИ ПОБАЧИТЬ НАТО «ЗЕЛЕНИХ ЧОЛОВІЧКІВ»?

Бруно Каль, керівник Федеральної служби розвідки Німеччини (BND), заявив, що є чіткі ознаки підготовки кремля до перевірки готовності членів НАТО задіяти статтю 5, яка гарантує колективний захист за принципом «напад на одну країну – напад на всіх».

Про це він сказав у програмі «Table Today» (Сьогодні на столі) на «YouTube»-каналі, яка висвітлює поточні події в Німеччині.

За оцінками розвідки, путінські «яструби», побачивши слабку колективну реакцію Альянсу на «спеціальну військову операцію» в Україні, стають дедалі більш рішучими у своєму прагненні випробувати НАТО на рішучість, поширивши свої дії за межі України.

«Ми цілком упевнені і маємо розвідувальні дані, які свідчать, що Україна – це лише крок на шляху (росії) на захід, – сказав Каль. – Це не означає, що танкові армії рушають на захід, але ми бачимо, що гарантії колективної оборони НАТО будуть перевірені на міцність».

Каль не посилався на джерела, але зазначив, що серед російських високопосадовців тривають

розмови про те, коли настане час перевірити рішучість Заходу, зокрема США, відповісти на агресію москви. Каль сказав, що ці дії, швидше за все, не будуть пов’язані з повномасштабним військовим втручанням: «Для цього їм не потрібно відправляти армії танків, – сказав він. – Достатньо відправити до Естонії «зелених чоловічків», нібито, для захисту пригнобленої російської меншини».

«Зеленими чоловічками» назвали озброєних російських військовослужбовців у формі без розпізнавальних знаків на початковому етапі першого вторгнення росії в Україну в 2014 році, в результаті якого, серед іншого, вона анексувала Крим.

Використання своїх сил у такий спосіб спочатку дало кремлю елемент «правдоподібного заперечення» наприкінці лютого 2014 року. Але ця фікція тривала недовго. Заявивши, що ці війська були «загонами місцевої самооборони», наприкінці березня путін привітав російських військових із успішною кримською операцією, а після «повернення Криму» вручив їм нагороди «за перемогу».

Німеччина та інші країни вважають, що «успіх» російської стратегії 11-річної давнини може стати планом для майбутньої асиметричної атаки москви на Захід.

За нового уряду канцлера Фрідріха Мерца – вже другого за величиною постачальника військової та фінансової допомоги Україні в її війні з росією – Німеччина заявила, що продовжить свою підтримку і пообіцяла допомогти Києву в розробці нових систем озброєнь, у тому числі ракет великої дальності.

Мерц також заперечив твердження президента США Дональда Трампа про те, що Україна і росія несуть спільну відповідальність за війну. Під час зустрічі з Трампом у Вашингтоні Мерц вказав, що Україна б’є по військових об’єктах, а росія – по житлових районах в українських містах.

Каль сказав, що його контакти з американськими спецслужбами і органами безпеки переконали його в тому, що вони розуміють ці російські загрози і сприймають їх серйозно.

«Київ пост»

КЯСТУТІС БУДРІС ВІДВІДАВ ХЕРСОНЩИНУ ТА МИКОЛАЇВЩИНУ

(LRT.lt). — 10 червня 2025 року міністр закордонних справ Литви Кястутіс Будріс разом із українським колегою Андрієм Сибігою відвідав Херсонську та Миколаївську області України, які зазнали значних руйнувань через російську агресію. Про це повідомило Міністерство закордонних справ Литви на своїй сторінці у «Facebook».

Під час візиту міністри провели зустрічі з керівниками військових адміністрацій обох регіонів. Вони оглянули наслідки російських атак, ознайомилися з поточною безпековою ситуацією, обговорили потреби в підтримці та перспективи відновлення зруйнованих територій. Очільники адміністрацій висловили вдячність Литві за швидку та вагомую допомогу. Зазначається, що Литва однією з перших почала надавати регіонам необхідні для виживання речі ще з початку повномасштабного вторгнення росії в Україну 24 лютого 2022 року.

Особливу увагу під час візиту приділили ситуації в Херсоні, який щодня зазнає прямих російських обстрілів. російські безпілотники здійснюють цілеспрямовані атаки на цивільне населення, які місцева влада називає «сафарі на людей». Спеціальна комісія ООН, створена для розслідування порушень в Україні, офіційно визнала ці дії воєнними злочинами. У спеціальній доповіді, оприлюдненій 28 травня 2025 року, комісія підтвердила, що систематичні атаки російських дронів на цивільних у Херсоні та інших населених пунктах правобережжя Херсонщини є злочинами

проти людяності.

Міністр закордонних справ Литви Кястутіс Будріс різко засудив дії росії, наголосивши на необхідності притягнення винних до відповідальності. «Жорстокість росії є незбагненною для розуму. Усі воєнні злочини та злочини проти людяності мають отримати відплату і найсуворіше покарання. Безкарність лише заохочує до подальших убивств. Жоден, хто легкою рукою вбиває беззбройних цивільних, не повинен залишитися без покарання», – заявив Будріс.

Цей візит став першим відвідуванням Херсона іноземним міністром після деокупації міста в листопаді 2022 року, що підкреслює особливу увагу Литви до підтримки України. Литва також активно виступає за посилення санкцій проти росії та створення спеціального трибуналу для розслідування злочинів російського керівництва, про що раніше заявляли представники литовського МЗС.

У рамках візиту до Києва Кястутіс Будріс також провів зустріч із керівником Офісу Президента України Андрієм Єрмаком, міністром оборони Рустемом Умеровим та міністром стратегічних галузей промисловості Германом Сметаніним. Під час переговорів обговорювалися ключові питання, зокрема: мирний процес, ситуація на фронті, українські військові операції проти російських військових об’єктів, підготовка до саміту НАТО в Гаазі, санкційна політика, військова допомога Україні та співпраця в оборонній промисловості, зокрема можливості спільного виробництва. Перспективними напрямками названо виготовлення вибухівки, мін, боєприпасів, далекобійних дронів, FPV-дронів та боєприпасів до них.

За словами Будріса, 18-й пакет санкцій ЄС має охопити російські нафтовий і газовий сектори, зокрема газопроводи «Північний потік-1» і «Північний потік-2», компанію «Росатом», решту суден «тіньового флоту», російські банки та ІТ-сектор. Міністр також зазначив, що у 2025 році Литва планує збільшити військову допомогу Україні до 1 мільярда євро, що перевищить попередні зобов’язання країни виділяти 0,25% ВВП на військову підтримку. У 2025 році Литва має намір спрямовувати на ці цілі 0,3% ВВП.

Міністерство закордонних справ України, коментуючи візит, підкреслило важливість міжнародної солідарності для припинення російського терору та відновлення постраждалих регіонів.

Фото: МЗС України

В ГААЗІ ПОТРІБНО ПОВТОРИТИ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ЩО УКРАЇНА В МАЙБУТНЬОМУ ВСТУПИТЬ ДО НАТО

На саміті НАТО в Гаазі слід повторити зобов’язання про те, що Україна стане членом Альянсу в майбутньому, вважає міністр закордонних справ Литви Кястутіс Будріс.

«Під час сьогоднішньої зустрічі в Києві ми також говоримо про те, що ми повинні і могли б зробити в рамках підготовки до саміту НАТО в Гаазі. І одна з цілей — дійсно приділити належну увагу тому, що сьогодні найбільш актуально в Європі, а саме Україні», — сказав у відеокomentarі в понеділок, 9 червня міністр, який перебував у Києві.

«Як мінімум (ми повинні — BNS) повторити зобов’язання, що Україна повинна бути в НАТО в майбутньому, а також домовитися про додаткову допомогу Україні, яка так необхідна, тому що поки ми не бачимо жодних ознак того, що путін зменшить кількість своїх атак або знизить обороти і продемонструє хоча б щось, що обіцяло б

швидко перемир'я», — сказав він.

За словами Будріса, ці елементи будуть не менш важливими, ніж зусилля щодо узгодження додаткового фінансування оборони.

Агентство «BNS» писало, що Україна також запрошена взяти участь у зустрічі, яка відбудеться в Нідерландах 24-25 червня.

Найважливішими питаннями порядку денного переговорів стануть вторгнення росії в Україну, яке триває вже четвертий рік поспіль, і заклики президента США Дональда Трампа до членів Альянсу збільшити витрати на оборону.

Україна подала заявку на членство в НАТО у вересні 2022 року, через кілька місяців після початку масштабного вторгнення росії. Офіційного запрошення країна не отримала, оскільки 32 державам-членам складно досягти консенсусу з цього питання.

Міністр підкреслив, що в червні також будуть прийняті важливі рішення в форматі Євросоюзу (ЄС).

«Червень також буде напруженим з точки зору процесів ЄС, тому що нам обов’язково доведеться прийняти остаточні рішення про те, чи відкриємо ми перші переговорні розділи і блоки в цьому півріччі чи ні (щодо України — „BNS’»), — сказав Будріс.

ЄС надав Україні, а також Молдові, статус кандидата в червні 2022 року.

Минулого року всі 27 держав-членів ЄС дали добро обом країнам на початок переговорів про вступ, але переговори з Києвом зайшли в глухий кут, оскільки їх блокує Будапешт, вимагаючи забезпечити права угорськомовної меншини в Україні.

Кароліна Амбразайтат, «LRT.lt»

Fig. 1. Citadel of the Baturyn fortress with the earlier hetman residence of the 17th century, reconstructed in 2008 on the basis of archaeological research. Aerial photo and the view of the bailey are from the archives of the Hetman Capital National Preserve. Photo of the tower gate by V. Mezentsev.

ARCHITECTURE AND DECOR OF IVAN MAZEPA'S PALACE IN BATURYN AND WESTERN ANALOGIES

Prof. Zenon Kohut (Edmonton), Dr. Volodymyr Mezentsev (Toronto), Yurii Sytyi (Baturyn)

During the years 1995-2021, archaeologists and historians from Chernihiv University in Ukraine and the Canadian Institute of Ukrainian Studies (CIUS) at the University of Alberta conducted annual excavations in the town of Baturyn, Chernihiv Oblast (fig. 1).

Office (<https://www.ualberta.ca/canadian-institute-of-ukrainian-studies/centres-and-programs/jacyk-centre/baturyn-project.html>). Prof. Zenon Kohut, a former CIUS director and an eminent historian of the Cossack state, initiated this project in 2001, and he is currently its

der the reign of Hetman Ivan Mazepa (1687-1709), a prominent statesman, patron of culture, and benefactor of numerous churches and secular structures in Ukraine (figs. 3, 16).

In 1708, Mazepa, allied with Sweden, raised the revolt for the liberation of Central Ukraine from Moscow's autocratic rule. That year, the army of Tsar Peter I, with the aid of a traitor, seized the rebellious Baturyn. Russian punitive forces brutally executed the captured Cossacks and state officials, massacred the entire civilian population, up to 14,000 Baturyn residents, and looted and burned the town. With such ruthless terror, the Tsar suppressed Mazepa's anti-Moscow uprising, punished the rebels, and demoralized the supporters of the unsubmissive hetman and all of Ukraine.

Hetman Kyrylo Rozumovsky (1750-64) rebuilt Baturyn from the ruins, repopulated, and reinstated it as the capital of the Cossack polity. However, after its abolition by the Russian Empire in 1764, and particularly following the death of the last hetman in 1803, the town declined and turned into an agrarian settlement while Ukraine remained stateless.

During Ukraine's independence, thanks to the strong, multifaceted support of President Viktor Yushchenko, the 25-year long archaeological research at the Baturyn terrain, the large-scale on-site reconstructions of the ruined hetman palaces, churches, mansions, and fortifications funded by the state, and the dedicated efforts of the local Historical and Cultural Preserve, the image of the hetman capital was recreated for scholarship, pop-

ularization, and the patriotic education of Ukrainians (fig. 1). Even during the turbulent war years, thousands of tourists from Ukraine and abroad continue to visit the restored capital of the Cossack state, with nearly 40,000 visitors last year alone.

Before 1700, Mazepa commissioned his largest estate with a brick palace in Honcharivka, the suburb of Baturyn (figs. 4-7). The bastion fortifications of this principal residence of the hetman were modeled on the advanced fortresses of 17th-century Holland.

While ravaging Baturyn in 1708, tsarist troops plundered and burned Mazepa's palace.

In 1995, and 2003-13, our team excavated its remnants almost completely. To date, this manor is the most extensively archaeologically studied hetman residence in Ukraine.

Archaeologists have established that the basement of the Honcharivka palace had a close to square main section (15 x 14.5 m), divided into four vaulted chambers (fig. 5). From the north, it was adjoined by a brick rectangular compartment (12 x 5 m) with stairs descending to the basement. The above-ground part of this annex likely housed a wooden staircase leading to the upper floors of the palace. Including this extension,

Fig. 2. Yu. Sytyi, leader of the 2024 excavations in Baturyn, shows the unearthed objects to students. Photo by M. Neskuba.

This archaeological research was suspended in 2022-23 following Russia's full-scale invasion of Ukraine. However, with funding from CIUS, associates of the Hetman Capital National Historical and Cultural Preserve resumed excavations in Baturyn last summer (fig. 2).

This article summarizes the architectural and archaeological investigations of the remnants of the principal residence of Hetman Ivan Mazepa in Baturyn for many years, and compares it with similar early modern structures in the West (figs. 7-15).

The Canada-Ukraine Baturyn Archaeological Project is administered by The Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at the CIUS Toronto

academic adviser and the co-author of our publications. Archaeologist Dr. Volodymyr Mezentsev, research associate at CIUS in Toronto, is the project's executive director. Archaeologist Yurii Sytyi of the Hetman Capital National Preserve leads the Baturyn excavation team (fig. 2).

To the present, Baturyn has been fortunately spared Russian bombardment and war destruction. Its five museums of antiquities, as well as the reconstructed citadel, hetman palaces, court hall, and churches from the 17th to 19th centuries have been safely preserved (fig. 1).

In 1669, Baturyn was appointed the capital of the Cossack realm, or Hetmanate. The town experienced its peak un-

Fig. 3. Richly illustrated booklet by these authors titled in translation "The Architecture of Ivan Mazepa's Palace in Baturyn and Western Analogies" (Toronto: "Homin Ukrainy", 2024).

Fig. 4. Imagined view of the excavated structures of Mazepa's estate in the suburb of Honcharivka before the destruction of Baturyn in 1708. Drawing by S. Dmytrienko.

the palace was about 20 m long and 14.5 m wide. For Central Ukraine of Mazepa's era, this was a large residential building.

Based on a 1744 drawing of the ruins of the Honcharivka palace, which is preserved in the National Museum in Stockholm, and the materials found during excavations of its debris, V. Mezentsev has prepared a hypothetical reconstruction of the structure's exterior before its destruction in 1708 (figs. 3,

Fig. 6. Excavated fragments of limestone Corinthian capitals from half-columns with volute reliefs from the Honcharivka palace's decor. Photo by V. Mezentsev.

7). According to his reconstruction, it had three above-ground storeys with beam ceilings, a mansard, and a vertical spatial composition. Along with the vaulted basement and mansard, the palace had five levels. Perhaps, the roof was hipped with two slopes.

The main façade was crowned by a tall triangular baroque pediment with sloping concave wings and a large window in the mansard. The pediment was flanked by corner pillars with volutes (spiral scrolls) on both sides. The corners of the front elevation on each floor were adorned by brick columns or half-columns on high plinths/pedestals, topped with the capitals of the Corinthian order. Fragments of these capitals with volute reliefs carved in limestone have been discovered (fig. 6). The capitals symbolically supported the entablatures with profiled cornices separating each floor.

In the centre of the main façade was the entrance, framed by a portal with a baroque tympanum. There were three rectangular windows along the front elevation of each of the second and third floors. Presumably, four similar windows were positioned on every tier and mansard of the longitudinal façade. All of the windowsills were decoratively supported on both ends by low ceramic

corbels. The window frames were surmounted with triangular and arched crowns or sandriks.

This architecture and the outer ornamentation with classical order elements of Mazepa's principal residence in Baturyn belong to the Central European baroque style. However, the archaeological findings have revealed that its Western exterior adornments were supplemented by rows of glazed ceramic multicoloured discs featuring rosettes along the friezes of the palace's entablatures (fig. 7). The pattern recalls the ornate embellishments on the façades and domes of brick churches, belfries, and refectories of Kyiv's monasteries from the 17th-18th centuries. Except of the Honcharivka villa, this Kyivan decor is unknown in residential structures in Ukraine and baroque architecture across Europe. Yu. Sytyi believes that all of the plentiful, imposing, and expensive majolica façade rosettes, ceramic slabs bearing Mazepa's coat of arms, and stove (*kakhli*) and floor tiles of that palace were produced by the best Kyivan artisans. This edifice housed the personal quarters of the hetman and his wife, Hanna (†1702), the state/military and their private treasury,

the general chancellery, the archives, the library, and a hall for receptions and banquets.

The reconstructed ground plan, dimensions, vertical three-story superstructure with a mansard, and outer ornamentation of Mazepa's principal residence in Baturyn resemble relatively small masonry aristocratic palaces, villas, mansions, and monastic buildings of the Polish Kingdom in the 16th to 18th centuries (cf. figs. 7-11, 13, 14). There and throughout Western Europe, between the 14th and 16th centuries, residential towers or tower halls within the manors of feudal lords, magnates, and kings were common.

For example, this type includes the Gothic rectangular three-tiered "Masonry Tower" from the 16th century, the residence of the Ostroh princes of Volhynia, located in the bailey of their castle in the town of Ostroh, Rivne Oblast, Ukraine (fig. 8). Comparable to the Honcharivka palace in terms of parameters, layout, vertical design, numbers of floors and windows, and functions, is the brick residence of Polish King Sigismund I the Old in the town of Piotrków Trybunalski, Łódź Voivodeship (figs. 9, 10). It was constructed in the Gothic-Renaissance style in 1519. This edifice has a vaulted basement (18 x 20 m) and three floors with wooden ceilings. It housed the king's private quarters, rooms for his attendants and senators, the royal treasury, archives, and a hall.

In the 16th century, Italian architects and decorators rebuilt the medieval castle of the Polish kings on Wawel Hill in Kraków into a secular palace in the late Renaissance style. They erected there a comparatively small tower-like three-story structure with the so-called "Upper Gate" leading into the inner courtyard of the complex (fig. 11). The second and third levels of this gatehouse were part of the royal apartments. The classical portal of the gate is flanked by Corinthian half-columns supporting the entablature.

These relatively small 16th-century tower-like residences of Polish kings can be considered Renaissance proto-

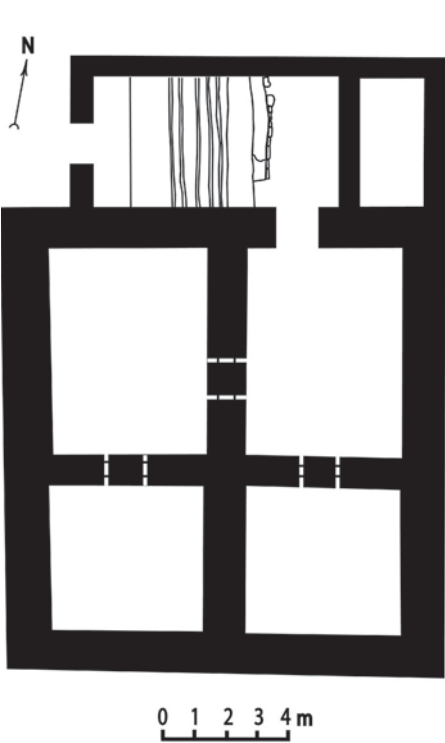

Fig. 5. Ground plan of the basement of Mazepa's palace in Honcharivka. Reconstruction by Yu. Sytyi, computer graphics by S. Dmytrienko.

types for the architectural design of Mazepa's baroque palace constructed a century later. While studying at the Kraków Academy or during his service as a courtier for Polish King John II Casimir in the 1650-60s, the future hetman probably saw the edifice with the "Upper Gate" leading to the bailey of the famous Wawel Castle.

In 1659, together with the envoys of the Polish king, the young Mazepa visited Paris and attended a reception at the French royal court in the Louvre in celebration of the signing of the Pyrenees Peace Treaty between France and Spain. At that time, the bedrooms and offices of French King Louis XIV and his distinguished prime minister, Cardinal Jules Mazarin, as well as the salons for court ceremonies, meetings, and audiences with envoys, were located in a comparatively small Royal Pavilion ("Pavillon du Roi") within the Louvre palatial complex (fig. 12). This tower-like pavilion, four stories high and almost square, was built in 1556 in the style of the Renaissance palazzos in Rome. Its southern façade, facing the Seine River, had a composition and decor somewhat similar to the front elevation of the Honcharivka villa. This façade of the Royal Pavilion was also three windows wide and was crowned with a classical triangular pediment. Each story was separated by entablatures. On the second level, rectangular windows were topped with triangular sandriks, while on the first floor the windowsills were supported by corbels on both sides.

At the mid-17th-century Louvre, Mazepa could have seen the Royal Pavilion described above as well as the Grand Gallery, which was later greatly expanded. Erected in 1610, it was modeled after the late Renaissance palatine galleries of Florence, Italy, from the 16th century. The design of the narrow end face of the Grand Gallery from the early 17th century with its central entrance, triangular pediment, and columns articulating each of its three stories, along with the surmounting of the rectangular windows with triangular and arched sandriks, resembles the reconstruction of the main façade of the Honcharivka palace.

Fig. 7. Brick palace of Mazepa in Honcharivka before its destruction in 1708. Hypothetical reconstruction by V. Mezentsev, computer graphics by S. Dmytrienko.

Fig. 8. 16th-century “Masonry Tower”, the residence of the Ostroh princes at their castle in the town of Ostroh, Volhynia, Ukraine.
Photo by V. Mezentsev.

Mazepa’s contemporary, the most prominent architect of Polish baroque, Tylman van Gameren, was the creator of two comparatively small three-tier brick palaces with vertical volume in Warsaw that were commissioned by magnates Adam Kotowski (1684) and Jan Gniński (1685). They preceded the construction of the hetman residence at Honcharivka and were to some extent comparable to its recreated ground plan, dimensions, architectural design, and the composition of the front elevation. The Gniński palace, rebuilt after its destruction in 1944, is also

Fig. 11. Tower gate residence of the Polish king, the so-called “Upper Gate”, 16th century, at the Wawel Royal Castle in Kraków.
Photo by V. Mezentsev.

referred to as the castle of Prince Ostrogski in Warsaw (fig. 13).

The Kotowski palace, which was also ruined in 1944 and never rebuilt, had a square layout, a basement with vaulted chambers, three above-ground floors with beam ceilings, a hall on the upper level, and a staircase in a side compartment. Both palaces featured similar risalits (avant-corps), which protruded from the planes of the main façades and were crowned by triangular classical pediments. These risalits had central entrances, three windows on each of the second and third stories, and were articulated by order elements with entablatures, likewise the solution of the front elevation of the Honcharivka villa. However, instead of columns, the risalits of these palaces were finished by pilasters with capitals and pedestals. The fashionable and relatively small baroque palaces of Kotowski and Gniński-Ostrogski from the 1680s in Warsaw, the pieces of high European standard by the most popular architect of

Fig. 9. Residence of the Polish king in the town of Piotrków Trybunalski, Łódź Voivodeship, 1519.
Photo by Witia. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Castle_in_Piotrkow_Trybunalski_02.jpg

that time in Poland, T. Gameren, may have been known to Mazepa or his architect, particularly from illustrated publications. They could have served as the primary sources of inspiration for the design of the hetman principal residence in the following decade.

An analogy to the Honcharivka palace among the more simply decorated monastic buildings in Warsaw is the late-17th-century masonry rectangular edifice adjacent to the Carmelite Church of 1681. Originally it was part of the monastery belonging to this order, which, at that time, existed near the basilica.

This structure has preserved baroque architectural forms and adornments (fig. 14). It has three stories, a basement, and a mansard, the most ornate front-end façade with the entrance in the centre, three rectangular windows on each of the second and third floors, and four windows on each upper tier of the longitudinal elevation, similar to the reconstruction of Mazepa’s palace.

As in the latter, corbels support the sides of all windowsills of this monastic building. Its main façade is topped by a triangular baroque pediment with a window overlooking the mansard level and volutes flanking the sides, while the middle window of the second floor is framed by a triangular sandrik above. Thus, by its size, the numbers of tiers and windows, baroque architectural design, some outer ornamental details, and the construction date, this monastic building in Warsaw resembles the recreated Honcharivka palace.

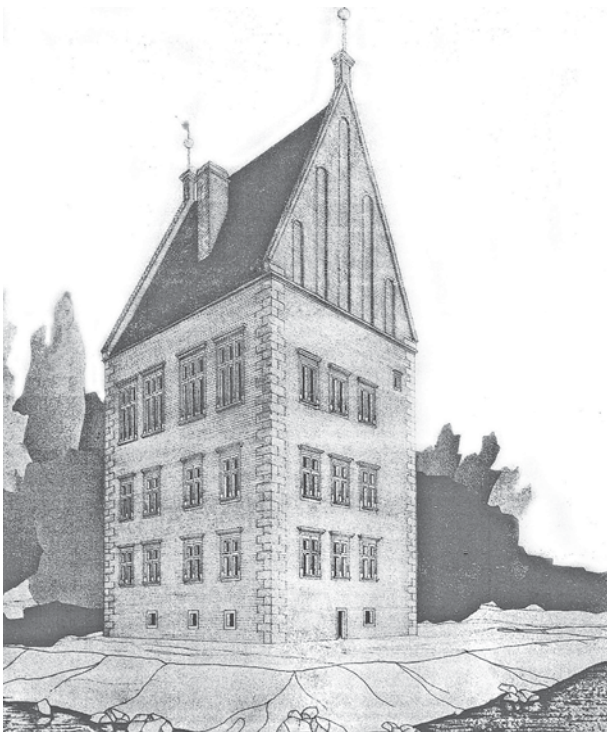

Fig. 10. Graphic reconstruction of the original view of the castle of the Polish king in Piotrków Trybunalski. (Piotr Lasek, *Turris fortissima nomen Domini. Murowane wieże mieszkalne w Królestwie Polskim od 1300 r. do połowy XVI w.*, Warszawa, 2013, il. 133.)

The vertical symmetrical composition and exterior decor of its front elevation were widely used in early modern secular architecture throughout Europe, from Ukraine to Britain. Analogous designs were applied to the end façades and especially to the risalits of numerous masonry and wooden palaces, villas, mansions, town halls, and other civic edifices from the 16th to 18th centuries.

For instance, besides the aforementioned small Kotowski and Gniński palaces, similar three-story risalits, three windows wide with a central entrance and triangular classical pediment, are also present in the larger magnate palaces of Tepper (1685) and Czapski (1686, fig. 15) in Warsaw, the royal palaces of Het Loo (1686) in Apeldoorn, the Netherlands, and Kensington (1689) in London, the Philippsruhe castle (1700) near Hanau, Germany, the palaces of the princes Vyshnevets’ky in the borough of Vyshnivets’ (1730s), Ternopil Oblast, and Sanhushki (1754) in the town of Iziaslav, Khmel’nyts’ka Oblast, as well as the residence of the metropolitan of the Ukrainian Greek Catholic Church in the city of Lviv (1762). In the 1650-60s, the young Mazepa travelled and studied at universities in Germany, Holland, France, and Italy. He had the opportunity to see firsthand the magnificent aristocratic baroque palaces and villas there and to be inspired by their architecture and embellishments.

During his reign, Polish, German, Italian, and Latin books, as well as French and Dutch newspapers,

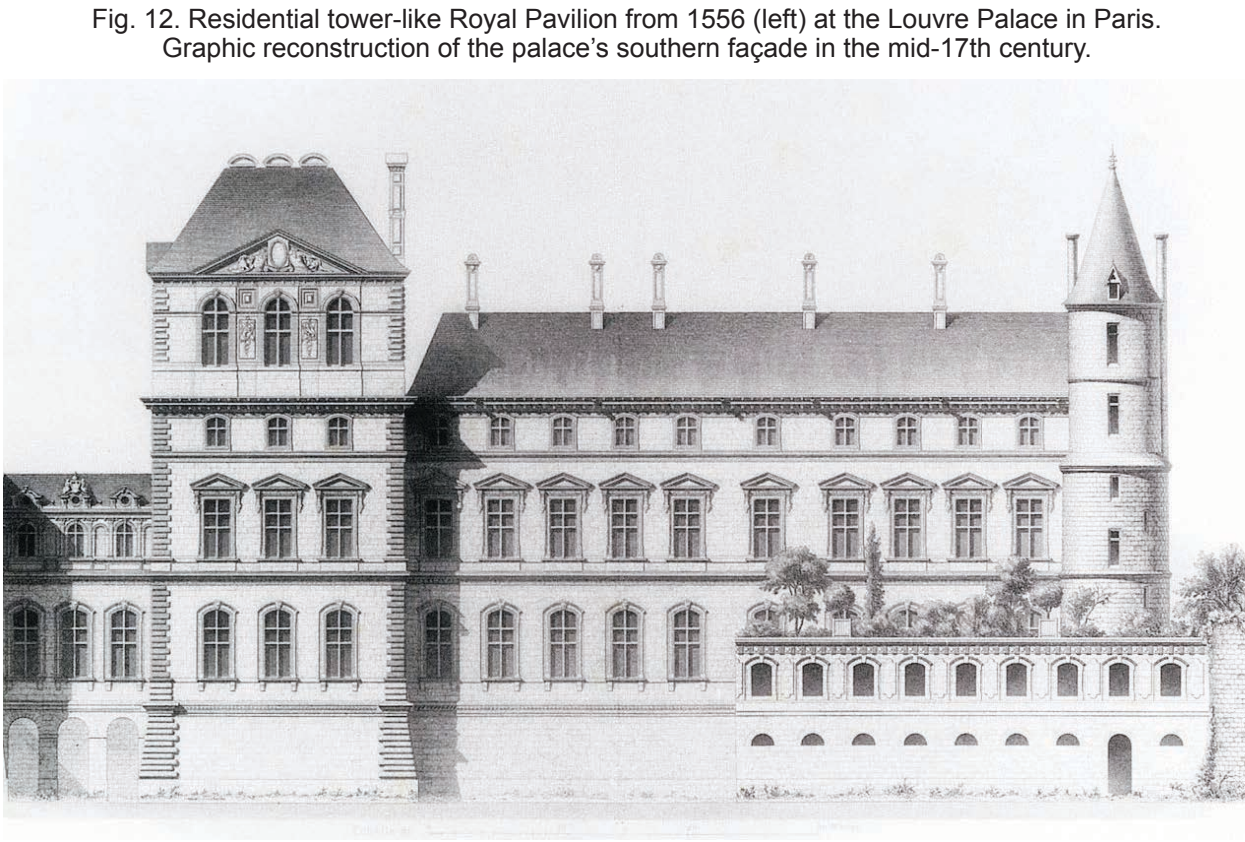

Fig. 12. Residential tower-like Royal Pavilion from 1556 (left) at the Louvre Palace in Paris.
Graphic reconstruction of the palace’s southern façade in the mid-17th century.

Fig. 13. Front elevation with a risalit of the Gniński-Ostrogski Palace in Warsaw, 1685. All photos of buildings in this city by V. Mezentsev.

were brought to Baturyn. He followed current events abroad. From his extensive court library and artistic collection in Baturyn, the hetman could have selected and provided the designers and decorators of his residence at Honcharivka with illustrated publications containing examples of fashionable and remarkable baroque palaces and villas in the West.

Thus, this research demonstrates Mazepa’s awareness and appreciation of European culture and art, and his introduction of advanced baroque palatial architecture and decor to the Cossack capital. This comparative analysis of the best archaeologically studied principal residence of the het-

man in Baturyn also shows that it was a valuable and unique specimen of the hitherto little-known palatial art of the Hetman state, where the stimulating influences of Western architecture were most vividly manifested. The devastating razing of Baturyn by Russian troops in 1708 permanently ended the development of palaces of this kind in the architecture of Central Ukraine and suspended monumental masonry construction in the town for 80 years.

These authors have examined the topic of this article in more detail in a nicely published and richly illustrated booklet for the general public and scholars titled *Архитектура палацу*

Fig. 15. Risalit of the main façade of the Czapski Palace in the Polish capital, 1686.

Івана Мазепи у Батурині та західні аналогії (The Architecture of Ivan Mazepa’s Palace in Baturyn and Western Analogies), Toronto: “Homin Ukrainy”, 2024, 36 pp. in Ukrainian, 37 colour illustrations (fig. 3). This thirteenth issue and earlier brochures of the Baturyn project series are available for purchase for \$10 from the National Executive of the League of Ukrainian Canadians (LUC) in Toronto (tel.: 416-516-8223, email: luc@lucorg.com) and from CIUS Press in Edmonton (tel.: 780-492-2973, email: cius@ualberta.ca). These booklets can also be purchased online on the CIUS Press website (<https://www.ciuspress.com>; <https://www.ciuspress.com/product-category/archaeology/?v=3e8d115eb4b3>). Their publications were funded by BCU Foundation (Bohdan Leshchyshen, chair) and Ucrainica Research Institute (Orest Steciw, M.A., president and executive director of LUC) in Toronto.

On 25 April 2025, V. Mezentsev presented a public lecture with slides on the topic of this article at Old Mill Toronto, which is available on YouTube (<https://www.youtube.com/watch?v=4CxrKBWU2K0>).

Since 2001, CIUS and Ucrainica Research Institute have sponsored the Canada-Ukraine Baturyn Project. The Ukrainian Studies Fund in New York (www.ukrainianstudiesfund.org) also provides annual subsidies for this project. In 2024-25, the research on the history and culture of the hetman capital and the preparation of associated publications were supported with donations from Ucrainica Research Institute, LUC National Executive (Borys Mykhalets, president), LUC – Toronto Chapter (Mykola Lytvyn, president), BCU Financial (Andrew Tarapack, board chair), Ukrainian Credit Union Limited (Taras Pidzamecky, CEO), Prometheus Stefan Onyszczuk and Stefania Szwed Foundation (Mika Shepherd, president), and Benefaction Foundation in Toronto. The most generous individual benefactors of the Baturyn study are Olenka Negrych, Dr. George J. Iwanchyshyn (Toronto), Michael S. Humnick (Murfreesboro, TN), and Dr. Maria R. Hrycelak (Park Ridge, IL).

Archaeologists are preparing for new excavations in Baturyn in July. They kindly appeal to Ukrainian organizations, foundations, businesses, and individual donors in North America to continue their vital support for the historical and archaeological investigations of Mazepa’s capital and the publication of their findings. Canadian citizens are invited to mail

Fig. 14. Carmelite monastery structure from the late 17th century adjoined to the church of this order in Warsaw. Now it houses the Higher Metropolitan Seminary.

their cheques with contributions to: **Ucrainica Research Institute, 9 Plastics Ave., Toronto, ON, Canada M8Z 4B6.** Please make your cheques payable to: **Ucrainica Research Institute (memo: Baturyn Project).**

American residents can send their donations to: **Ukrainian Studies Fund, P.O. Box 24621, Philadelphia, PA 19111, USA.** Cheques should be made payable to: **Ukrainian Studies Fund (memo: Baturyn Project).** These Ukrainian institutions will issue official tax receipts to all donors in Canada and the United States respectively.

All institutions and individual donors will be gratefully acknowledged in related publications and public lectures. The benevolent support of Ukrainians in Canada and the U.S.A. will enable the further research on the history and culture of the hetman capital despite the challenges of wartime in Ukraine. For additional information about the Baturyn project, please contact Dr. Volodymyr Mezentsev in Toronto (tel.: 416-766-1408, email: v.mezentsev@utoronto.ca).

Prof. Zenon Kohut
Dr. Volodymyr Mezentsev
Yurii Sytyi

Fig. 16. Engraving glorifying Hetman Ivan Mazepa for commissioning the construction of numerous churches, and for his patronage of the Church, education, science, and culture in Ukraine. Kyiv, 1705.

ОДНОДУМЦЕВІ ПУТІНА ПРИВИДІВСЯ «РОЗПАД США»

Голові комісії Ради федерації рф з інформаційної політики олексію пушкову привиділися ознаки "розпаду США". Нібито, через наростаючі внутрішні конфлікти.

За його словами, такий розпад, нібито, може статися найближчим часом.

"У той час, як у Брюсселі мріють про розпад росії, якого не буде, головним кандидатом на розпад стануть

США: країна не витримає тих потужних розколів, які струшують американське суспільство. Причому внутрішня конфліктність у США тільки наростає", — зазначив пушков.

Як головний аргумент він наводить заворушення і протести в Каліфорнії проти міграційної політики Дональда Трампа. Події в місті Лос-Анджелес він вважає "громадянською війною,

розв'язаною демократами".

пушков прямо звинувачує американську владу в "прямій причетності до організації погромів".

"У Каліфорнії панують хаос і некерованість. Погроми закидають поліцейські машини цеглою, піддони з якою хтось дбайливо розставив по всьому Лос-Анджелесу, як і під час бунтів 2020-го. Всюди майорять мексиканські прапори, що стали сим-

волом бунту нелегальних мігрантів, яких Трамп має намір вислати з країни", — додав він.

На думку однодумця путіна, все це свідчить, нібито, про наближення США до розпаду. Він навіть зазначив, що "у 21-му столітті Сполучені Штати можуть стати Роз'єднаними Штатами".

Данило Крамаренко,
«РБК-Україна»

УКРАЇНА ТА ПОЛЬЩА РОБЛЯТЬ ЧЕРГОВІ КРОКИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ

Українська сторона декларує готовність до продовження пошукових та ексгумаційних робіт в рамках діяльності Українсько-польської Робочої групи з історичних питань.

Як відомо, першим кроком у цьому процесі стало успішне проведення ексгумаційних робіт на території колишнього села Пужники Тернопільської області.

Важливим також стало отримання

дозволу від польської сторони на проведення Україною пошукових та ексгумаційних робіт в с. Юречкова (Республіка Польща). Розраховуємо на початок проведення таких робіт вже ближчим часом.

Як підтвердження конструктивної роботи України та Польщі з історичних питань інформуємо про передачу дозволу польській стороні на проведення ексгумаційних робіт за-

гиблих в 1939 р. польських військовослужбовців, похованих на території колишнього с. Збоїська (нині – в межах Львова).

Прикладом успішної взаємодії України та Республіки Польща є спільна протидія провокаціям: засудження акту вандалізму з пам'ятною таблицею на горі Монастир та протидія дезінформаційній атаці щодо фейкових відомостей про, нібито, ска-

сування українською стороною дозволу на проведення робіт на території колишнього с. Пужники.

Переконані, що спільна пам'ять та кроки одне одному на зустріч об'єднують наші народи в ім'я нашого спільного європейського майбутнього.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

СКАНДАЛ ІЗ ПРИВІТАННЯМ США та день росії

росіяни відзначають день росії 12 червня в день прийняття Декларації про державний суверенітет ррфср 1990 року.

12 червня відзначають день росії. Цього року вперше з початку повномасштабного вторгнення в Україну привітати державу – агресора з цим святом вирішив державний секретар США Марко Рубіо. Привітання на фоні чергової активізації російських ударів по Україні, викликало гнівну реакцію.

Підтримка "народу"

"Сполучені Штати мають намір і надалі підтримувати російський народ, який продовжує зміцнювати свої прагнення до кращого майбутнього", — йдеться в заяві Рубіо.

"Ми також хочемо скористатися цією можливістю, щоб підтвердити бажання США конструктивно співпрацювати з російською федерацією, щоб досягти міцного миру між росією та Україною, — заявив Рубіо. — Ми сподіваємося, що мир допоможе встановити більш взаємовигідні відносини між нашими країнами".

Заяви Рубіо привітав прес-секретар кремля дмитрій пєсков. "Це дуже позитивна новина. Вона ще раз показує, що нинішня адміністрація у Вашингтоні повністю відрізняється від попередньої адміністрації Байдена", — сказав він.

А ось у 2024 році США використали цю дату, щоб оголосити про новий пакет санкцій проти росії.

Марко Рубіо Фото: Getty Images

Реакція в Україні

"Мені, як міністру воюючої країни, сьогодні вранці було особливо неприємно читати публічні привітання деяких країн на адресу російського агресора", — сказав міністр закордонних справ України Андрій Сибіга під час візиту до Риму.

Міністр додав, що у нього "є моральне право це озвучувати" і відзначив, що "не може бути жодної винагороди країні-агресору".

Офіційної реакції України на привітання голови Державного департаменту США не було.

Заява Рубіо прозвучала на фоні активізації російських масованих обстрілів міст України, зокрема Києва, Одеси, Сум і Харкова.

Що каже Трамп

У Дональда Трампа запитали в інтерв'ю для подкасту "Pod Force One" з Мірандою Дівайн, які у

Сполучених Штатах Америки є козири для того, щоб змусити росію закінчити війну, Трамп сказав, що "вони втрачають по 5,000 військових щотижня". Водночас журналістка відзначила, що путіну байдуже на це.

"Можливо, йому (путіну) байдуже, я починаю думати, що йому байдуже. Він втрачає багато солдатів, як і Україна. Ми побачимо, що буде далі", — сказав Трамп.

Він також заявив, що між Україною та рф було досягнуто певного прогресу, але потім «бомбили те, що не мали б бомбити». Президент США назвав це «кінцем прогресу», не уточнивши, яку саме атаку він мав на увазі.

У відповідь на питання Дівайн про вимоги путіна президент США сказав, що мав "гарну розмову" з диктатором, але "поки що з нього нічого не вийшло".

Валерій Літонинський,
«Кореспондент»

В ООН ВІДЗНАЧАЮТЬ ДЕНЬ КОНЯ

В ООН стурбовані не війною в Україні, а захистом коней.

Замість того, щоб зупинити російських агресорів в ООН відзначають День коня.

Перший заступник міністра закордонних справ Сергій Кислиця саркастично прокоментував голосування в ООН за резолюцію про відзначення Дня коней.

Про це він написав в мережі «Х».

У голові не вкладається, що Генеральна асамблея ООН 3 червня ухвалила рішення про запровадження Всесвітнього дня коня.

У зв'язку з цим Кислиця навів іронічний заголовок твору Михайла Коцюбинського: "Коні не винні".

"Тим часом Генеральна асамблея ООН ухвалила рішення про відзначення міжнародного Дня коней. Ну що ще на часі?!" — написав він.

За його словами, з подібною ініціативою відзначати День коня виступила Монголія.

Кислиця нагадав, що саме Монголія ратифікувала Римський статут, однак не арештувала путіна під час візиту до цієї країни.

"Сьогодні запропону підрозділам МЗС, які ведуть питання ООН, уточнити наші підходи щодо підтримки подібних ініціатив у майбутньому. Годі утверджувати імідж ООН як неважливої до свого первинного мандата організації", — підкреслив він.

Він також згадав про опір, який чинили українській делегації, коли та намагалася декілька років просунути ініціативу про запровадження Дня боротьби з дезінформацією.

"Мовляв, годі ці дні запроваджувати. Ань нєт, нескінченний потік днів флори і фауни несеться по хащах", — додав Кислиця.

«Український репортер»

ПОВЕРНЕННЯ ТІЛ ЗАГИБЛИХ — ОДНА З НАЙВАЖЧИХ, АЛЕ ВКРАЙ НЕОБХІДНИХ МІСІЙ

Повернення тіл загиблих — одна з найважчих, але вкрай необхідних місій

Після кожної репатріації розпочинається кропітка робота: розтин, ретельний огляд слідчим, проведення ДНК-експертиз, перевірка кожної деталі.

Цей процес і так складний та тривалий. А росія ще й навмисно ускладнює нам процес ідентифікації. Тіла повертаються у вкрай понівеченому стані, частини тіл — в різних мішках. Є випадки, коли рештки однієї людини повертають навіть під час різних етапів репатріації.

До того ж, під час останніх репатріацій нам передали й тіла російських військових — змішані з тілами українців. На жаль, це факт. Це могло

бути зроблено росіянами навмисно, щоб збільшити кількість переданих тіл та завантажити роботою наших

експертів, доповнюючи все це цинічним інформаційним тиском. А може й бути звичним для них не-

дбалим ставленням до власних людей. У будь-якому разі ці тіла ми теж ідентифікуємо.

Наші експерти працюють на межі можливого. Кожна експертиза проводиться ретельно і не один раз. Фахівці підготовлені, лабораторії оснащені, процеси відпрацьовані. Найбільший виклик — час.

Ми розуміємо біль і очікування родин. Максимально прискорюємо процес ідентифікації. Та з кожною великою репатріацією робити це стає складніше, і можливо — саме це є метою росії.

Ми не маємо права на помилку. Для нас це не статистика. Це — люди, і кожен з них заслуговує на гідне ставлення.

Ігор Клименко, «Телеграм» МВС

РОСІЯ ПРОПОНУВАЛА ОБМІНЮВАТИ ЇХНІХ ВІЙСЬКОВИХ НА ВИКРАДЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

Президент Володимир Зеленський заявив, що російська сторона пропонувала Україні обмінювати викрадених українських дітей на військовослужбовців своєї окупаційної армії.

Про це він розповів 16 червня під час спільного брифінгу із федеральним президентом Австрії Александром Ван дер Белленом.

Голова держави назвав таку пропозицію боже-

вільною та зазначив, що Україна не може обмінювати дітей, бо вони не є військовополоненими.

«Це неможливо, ми не міняємо їх ні на що. Це абсолютно несправедливо. І якщо чесно, вибачте, це божевільня, яке, до речі, руські пропонували: ми їм даємо військових, а вони нам дітей. Просто це поза розумінням і міжнародним правом. Ну

це в принципі в їх дусі життя», — заявив Зеленський.

Він також наголосив, що дітей потрібно повертати, а не обмінювати. За словами Зеленського, це дуже складний процес, тому Україна залучає до нього багато інших країн.

«Слово і Діло»

BCU Financial
Your Needs. For Life.™

Mortgage Special

4.19%*
5-year Insured Mortgages

4.39%*
5-year Conventional Mortgages

Visit your local BCU Financial Branch or bcufinancial.com for more details.

*Terms and conditions apply: 5-year closed terms only; conventional or insured; On Approved Credit (OAC), rates vary by product and are subject to change without notice. The quoted rate is the regulatory Annual Percentage Rate (APR) if there is no cost of borrowing other than interest with interest calculated half-yearly, not in advance; detailed terms and conditions available upon request. We reserve the right to change, extend, or withdraw this offer at any time. Rates are annual and subject to change. Offer valid from March 25, 2025.

BCU Financial

Spring into Savings

3.90%*
120 days

3.60%*
13 months

Visit your local BCU Financial Branch or bcufinancial.com for more details.

Terms and conditions apply: 120-day term and 13 month terms only; NEW and EXISTING money; includes Registered and Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from March 7, 2025. Rates are annual and subject to change.

/BCUFinancial

/bcu-financial-group/

@bcufinancialgroup

У КИЄВІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ КНИЖКУ ПРО АГЕНТУРУ КДБ У ПРАВОСЛАВНОМУ ЄПИСКОПАТІ УКРАЇНИ 1939-1964 РР.

1 червня під час Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал» у Києві презентували книжку «Агентура НКВС-МДБ-КДБ у православному єпископаті України (1939-1964): формування, функції, моделі поведінки».

Роман Скакун — кандидат історичних наук, заступник директора Інституту Історії Церкви з науково-дослідницької роботи. У своїй книжці він провів першу реконструкцію агентурної мережі в післявоєнному православному єпископаті України і конкретних завдань, що ставилися перед єпископами-агентами, і методи контролю за їх роботою. Автор також приділив увагу залученню агентури до реалізації радянської атеїстичної політики за правління Хрущова.

Книжка була видана у видавництві Українського Католицького Університету. Участь у презентації взяли: історик, політик і публіцист Володимир В'ятрович; релігієзнавець і голова Державної служби етнополітики і свободи совісті Віктор Єленський; історик, директор Галузевого державного архіву Служби безпеки України Андрій Когут; кандидат історичних наук, доцент кафедри історії Національного університету «Києво-Могилянська академія» Наталія Шліхта.

— Ця книжка має доволі «скандальну назву», тож ймовірно, що від неї очікуватимуть гучних викриттів. Але, хоча все це у ній є, вона на диво не скандальна, — сказала пані Шліхта, що багато років досліджує тему історії церкви в радянській державі. — Так, тут згадуються такі речі, як єпископські коханки, фінансові зловживання, звинувачення у мужоложстві тощо, але не це тут головне. Це дуже скрупульозне, обґрунтоване джерелами наукове дослідження. На перший погляд воно доводить ніби й банальну істину: всі ми розуміємо, що неможливо було отримати призначення на відповідну кафедру, не співпрацюючи тією чи іншою мірою з радянськими органами безпеки. Але насправді це набагато глибша книжка: її важко читати, там величезні абзаци, купа імен, покликань і цитувань документів; тобто, це не розважальна література, а серйозне дослідження.

— Говорячи про те, що начебто «всі знають»,

важливо розуміти: одна справа — знати, а інша — довести, — наголосив Андрій Когут, безпосередньо дотичний до архівних матеріалів, які надавалися автору для роботи. — Ця книжка спирається на доведену архівно-джерельну базу. У 1990-ті роки багато з питань, яких вона торкається, обговорювалися у публіцистиці; але, на жаль, коли йдеться про те, що таке насправді російська православна церква, світ не надто довіряє публіцистичним дискусіям — попри те, що вони позірно ґрунтувалися на достовірних джерелах. Це дослідження показує, як узагалі конструювалася рпц, починаючи з 1943 року, і доводить, що сучасна російська церква — це просто ще одна ієрархічна система, яка контролюється безпосередньо кремлем.

Володимир В'ятрович у своєму слові звернув

увагу також на те, що Роман Скакун, автор книжки, є українським військовослужбовцем.

— Для мене одна з драм цієї війни — це те, що вона вирвала з професійного середовища людей, які дуже потрібні цій країні; зокрема, істориків, — сказав він. — Ми втрачаємо багатьох, але поява цієї книжки — як і багатьох інших книжок про історію України — дає нам надію: навіть у війну ми працюємо. Дуже важливо, що ми нарешті вийшли на рівень опрацювання таких тем, пов'язаних з агентурою радянських спецслужб: у ранньорадянські часи про це взагалі не говорилося; потім ця тема стала «жовтою», подібною до бульварної преси. Зараз ми перейшли на рівень розуміння того, чим була ця агентура і як вона працювала.

— Цю книжку я починав писати ще до війни, — розповів сам автор книжки, Роман Скакун. — Тоді я збирав матеріал, а протягом останніх трьох років вона дописувалася у вільні хвилини між іншими справами. В останні роки у нас відбувся серйозний прорив у доступі до архівів радянських спецслужб — напевне, у жодній іншій країні-колишній республіці сср немає такого великого масиву матеріалів, і вони до такого ступеня не розсекречені. Це розсекречення ще не завершилося, там є певні бюрократичні моменти, але ситуація обнадійлива, і я гадаю, ми ще дізнаємося багато цікавого.

Чому ця книжка має такі хронологічні рамки: 1939-1964 рр.? Тому що архіви колишнього КДБ були серйозно почищені наприкінці 80-х — на початку 90-х років; весь архів П'ятого управління (структурний підрозділ КДБ, відповідальний за роботу за лінією боротьби з «ідеологічними диверсіями», тобто з дисидентами) був знищений. Тому документи за пізніший період дуже-дуже фрагментарні, і вони вже не дають нам можливості відтворити цілісну картину. Але так чи інакше, у цій книжці я зібрав усе, що мені вдалося знайти про діяльність агентури у середовищі православного духовенства.

Фото: «Credo»
Ольга Герасименко, «CREDO»

«ЦЕРКВА ВІДБУДОВУЄ ЛЮДИНУ»

Блаженніший Святослав обговорив з послом Японії зцілення ран війни в Україні

3 червня 2025 року в Патріаршій резиденції в Києві відбулася зустріч Отця і Голови Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Святослава з Надзвичайним і Повноважним послом Японії в Україні Масаші Накагоме. Під час зустрічі, яка відбулася на прохання японського дипломата, обговорили роль УГКЦ у формуванні національної свідомості та утвердженні державності України, а також її місію в сучасному суспільстві в умовах війни.

Під час бесіди Блаженніший Святослав поділився деталями нещодавньої зустрічі з Папою Римським Левом XIV, зокрема акцентувавши на словах Святішого Отця до дипломатичного корпусу про те, що справжній мир завжди пов'язаний із справедливістю та правдою. Сторони обговорили роль дипломатії у завершенні війни та стримуванні агресора.

Голова УГКЦ подякував Японії за постійну підтримку України та загадав відкритий лист українських інтелектуалів «Do not appease evil» («Не умиротворюйте зло»), підкресливши ключові меседжі щодо природи російської агресії.

«Війна росії проти України — це не війна за територію», — наголосив Блаженніший Святослав. — «росія прагне повернутися за стіл великих

країн як партнер, щоб знову втручатися у внутрішні справи інших держав, займатися корупцією політиків та впливати на економіку через зняття санкцій».

Особливу увагу було приділено гуманітарній ситуації в Україні. Блаженніший Святослав повідомив, що нині 5 мільйонів українців потребують негайної допомоги у харчах, а 4 мільйони втратили

свої домівки. Голова УГКЦ підкреслив, що саме церковні інституції змогли адекватно відповісти на гуманітарну кризу та запобігти її переростанню в трагедію — в Україні ніхто не загинув від холоду, голоду чи з інших гуманітарних причин.

Посол Накагоме відзначив високий рівень довіри українців до Церкви та підкреслив, що її роль є надзвичайно важливою у подоланні травми, спричиненої війною. На його переконання, після завершення війни роль Церкви стане ще більш вирішальною. У контексті підготовки до майбутньої конференції в Римі, присвяченої відбудові України, Голова УГКЦ зауважив, що більшість учасників зосереджуються на відновленні інфраструктури й будинків, тоді як Церква наголошує на потребі «відбудови самої людини в Україні».

Предстоятель поділився досвідом соціального служіння УГКЦ та висловив готовність до подальшої співпраці з японськими партнерами у гуманітарній сфері.

Посол Японії отримав у подарунок від Блаженнішого Святослава ілюстроване видання про історію та сучасність Української Греко-Католицької Церкви.

Текст і фото: Департамент інформації УГКЦ

КАНАДА ЗБІЛЬШИТЬ ОБОРОННІ ВИТРАТИ ДО 2% ВВП

У 2024 році Канада витратила на оборону лише 1,45% ВВП. Наразі лише 23 з 32 країн-членів НАТО виконують вимогу альянсу щодо мінімального оборонного бюджету в 2% ВВП.

Канада досягне мінімального оборонного порогу НАТО у 2% ВВП вже у цьому фінансовому році, підтвердив прем'єр-міністр Марк Карні, презентуючи нову оборонну стратегію. Про це повідомляє «The Globe and Mail».

Карні зазначив, що новий план оборонних інвестицій, котрий презентують 9 червня, дозволить досягти витрат на оборону у 2% ВВП у 2025 фінансовому році, що завершиться в березні. У наступні роки цей показник зростатиме.

Виступаючи в Університеті Торонто, Карні

назвав загрозами для Канади росію та КНР. "Давнє переконання, що географічне розташування Канади нас захищає, стає дедалі більш архаїчним", — зазначив прем'єр.

Він також розкритикував надмірну залежність Канади від Сполучених Штатів. За його словами, Вашингтон почав "монетизувати свою гегемонію" — застосовує митні бар'єри, ускладнює доступ до американського ринку та зменшує внесок у спільну безпеку.

Окрім того, прем'єр наголосив на критичному стані військової інфраструктури: лише один з чотирьох підводних човнів здатен вийти у море, менше половини флоту та бронетехніки зараз боездатні.

Анна Лиса, «Кореспондент»

ЗБІРНА УКРАЇНИ ПЕРЕМОГЛА ЗБІРНУ НОВОЇ ЗЕЛЯНДІЇ

(«ГУ»). — У ніч з 10 на 11 червня збірна України зіграла з командою Нової Зеландії в рамках товариського турніру, що проходив у Канаді.

Після невдачі у грі проти канадців, українська національна команда завершила виступи в турнірі на позитивній ноті, здобувши перемогу над новозеландцями з рахунком 2:1.

Головний тренер збірної України Сергій Ребров оцінив участь команди в турнірі «Canadian Shield»: «Після зустрічі з Канадою я не можу сказати, що залишився незадоволений своїми гравцями. Розчарування викликали лише ті ключові помилки, які ми допустили.

Я завжди звертаю увагу на статистику. За більшістю значущих компонентів ми обійшли Канаду, але все ж зазнали поразки, пропустивши чотири м'ячі. Саме тому я так засмутився.

Проте я вважаю, що гравці зробили все можливе, однак помилки в вирішальні моменти кардинально змінили хід гри. У грі з Новою Зеландією для нас було принципово зосередитися на захисті. Ми намагалися зберегти ворота недоторканими. На жаль, все ж пропустили один гол, але при цьому діяли організовано в обороні та створили багато моментів, щоб здобути перемогу».

Плянуйте посвячення нового пам'ятника на Зелені Свята чи Великдень?

Зауважте, що виготовлення пам'ятника на замовлення може тривати від 2-х до 4-х місяців.

Замовляйте якнайшвидше, щоб уникнути розчарувань. Фірма виготовлення пам'ятників

Eternity in Granite

вигідно розташована в бюро Цвинтаря, пропонує:

- Великий вибір граніту
- Індивідуальне оформлення на комп'ютері
- Професійні портрети та різьба
- Написи будь-якою мовою на бажання замовника
- Помірковані ціни

“Eternity in Granite” передає свої прибутки на утримання Цвинтаря. За дальшими інформаціями просимо звертатися до адміністрації.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦВИНТАР СЯТОГО ВОЛОДИМИРА
1280 Dundas Street West
Oakville, Ontario
L6M 4N9

Тел: (905) 827-1647 1-888-386-1264
Факс: (905) 847-9108

CAMIT...

➔ Закінчення з стор. 1

Ескалація конфлікту між Ізраїлем та Іраном, зокрема нещодавні удари Ізраїля по ядерних і військових об'єктах Ірану та відповідь Тегерану, також буде в центрі уваги. За даними "AFP", лідери G7 можуть зіткнутися з розбіжностями щодо військової кампанії Ізраїля, що додає складнощів до переговорів.

Саміт у Кананаскісі проходить за безпрецедентних заходів безпеки. Як і під час саміту G8 у 2002 році, територію навколо курорту оточили кордоном довжиною понад 21 км, а доступ суворо обмежений.

Цей саміт є ключовою можливістю для України та її союзників схилити США до більш рішучих дій у підтримці Києва. Очікується, що зустріч Зеленського з Трампом стане однією з найважливіших подій, яка може вплинути на подальший перебіг російсько-української війни та глобальну геополітику.

Фото: «UkrNews»
«Deutsche Welle, LRT.It»

ПОСТУП
українська радіoproграма
Щонеділі 9-10 год. вечора
на хвилях FM 88,9
у прямому ефірі
www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії
Замовляйте у нас музичні вітання
Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282
у кредитовій спілці Будучність
Керівник і ведуча - Любомира Матвіяс

e-mail:
ukrradiofm@gmail.com

Facebook:
Lyubomyra Matviyas

Steve M. Woloshyn
Sales Representative

Office: 905-565-9200
Fax: 905-565-6677 Cell:
416-823-5551

7045 Edwards Blvd.
Suite 401 Missis-
sauga, ON L5S 1X2

www.SteveWoloshyn.com
Email:swoloshyn@trebnet.com

Пам'ятайте, що з кожного продажу я жертвую, у Вашому імені,
\$500 на Euromaidan для допомоги українським військовим.

Будьмо в КОНТАКТ-і

**ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM**

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM

British Columbia: Sun 11:00 AM

Next GEN!

ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM
AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM
ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM
ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

ОГОЛОШЕННЯ

Тел.: (416) 516-2443
Факс: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com

Driving Fundamentals & Basics
Upgrades in today
Controlled automotive
environment

Order Online at:
Amazon.ca
Stefan T. Sobolewski:
905-385-8332
or send an email:
stefan.sobolewski.driving@gmail.com

КУПУЄТЕ ЧИ ПРОДАЄТЕ, – ПОСИЛАЙТЕСЯ НА ОГОЛОШЕННЯ В «ГОМОНІ УКРАЇНИ»!

FRIENDS OF UKRAINE DEFENSE FORCES DONATE TODAY

«НЕХАЙ ЇХНІЙ ПОДВИГ БУДЕ СВІТЛОМ ДЛЯ НАС»

На кладовищі св. Михаїла в Едмонтоні, 8 червня 2025 р. відбулася панахида за спокій душ українських воїнів усіх поколінь, які поклали своє життя в боротьбі за незалежність України. Це відмічення Зелених Свят зорганізоване з ініціативи едмонтонських відділів Ліги Українців Канади та Ліги Українок Канади, разом з Українською Католицькою Епархією Едмонтону. До Організаційного комітету входили Андрій Литвинець і Мірко Левита.

П'ять священників — о. Петро Бабей, о. Михайло Ковальчик, о. Юліан Білий, о. Славко Думеч та диякон Франсуа Провенсал спільно відправляли панахиду. Як сказав о. Славко Думеч, Зелені Свята або Трійця, або День П'ятдесятниці — “це день народження Христової Церкви”. Це коли Господь оновлює серед народу, в наших душах і серцях благодать Святого Духа і це одне з найбільших свят у нашому церковному календарі.

Зелені Свята поєднують давні поганські звичаї разом з глибокою християнською вірою. Це свято не має постійної дати, бо зв'язане з святкуванням Великодня. Мимо того, Зелені Свята завжди припадають на весні, коли оживає природа. Зелена барва, зелені фелони і різне свіже зелене зілля, є символами свята.

Сьогодні в Україні та за її межами, Зелені Свята тісно пов'язані з вшануванням героїв українського народу,

які віддали своє життя в боротьбі за незалежність України.

Приблизно п'ятдесят осіб прибуло на панахиду, щоб пам'янути тих, які віддали найцінніше — своє життя — в обороні своєї батьківщини. З прапорами були присутні представники різних громадських організацій в Едмонтоні, між ними — Ліга Українок Канади (ЛУ-оКК), Спілка Української Молоді (СУМ), Ліга Українців Канади (ЛУК), Молодь Українського Національного Об'єднання (МУНО), Українське Національне Об'єднання (УНО) та Організація Українок Канади (ОУК). Кілька членів хору СУМ “Верховина”, під диригентурою Наміші Грінінг, співали панахиду. Після панахиди о. Славко Думеч коротенько передав релігійний зміст Зелених Свят.

Як громада, ми звикли пам'ятати і молитися за героїв минулого, за хоробрих Січових Стрільців і незламних воїнів Української Повстанської Армії. Хто міг собі уявити, що у двадцять першому сторіччі український народ знов буде прощати своїх синів і дочок через брутальну війну, обороняючи рідний край від кровожерного агресора!

Змістовне святкове слово виголосив голова едмонтонського Осередку СУМ Михайло Козловський. Він сказав: “Зелені Свята — це свято життя, оновлення в присутності Святого Духа. Саме в дусі цього свята ми згадуємо тих, чие життя стало

жертвою в боротьбі за свободу нашої України. Немає більшої любові ніж та, коли хтось віддасть свою душу за ближніх своїх, за свою землю, свій народ, своє майбутнє. Такі постаті як Коновалець, Шухевич, Бандера були справжніми героями. Вони жили, боролися і вірили. Саме завдяки їм ми маємо можливість жити вільно, зберігати мову, культуру, нашу спадщину”.

Михайло Козловський

Михайло Козловський продовжував: “Ми маємо обов'язок пам'ятати, не раз на рік, але постійно. Я щиро закликаю кожного з нас: коли будете проходити повз могили українських

вояків, зупиніться. Хоча б на мить. Перехрестіться. Віддайте шану. Бо така проста дія, це подяка. Це знак того, що ми не забули і ніколи не забудемо за що вони боролися, і за що Україна бореться по сьогоднішній день. Завдяки їхній жертві ми живемо. Їхнє життя, віддане у боротьбі за свободу, продовжується в наших діях, у нашій мові, і в кожній українській пісні, що лунає в наших громадах. Молімося сьогодні за всіх наших героїв. За тих, хто впав на полі бою. За тих, хто досі бореться. Молімося і за те, щоб Україна вистояла, бо вона є, і буде: вільна, сильна, і незалежна. Нехай Господь упокоїть душі всіх полеглих. Нехай їхній подвиг буде світлом для нас. І нехай пам'ять про них живе в наших серцях і в наших діях. Вічна їм пам'ять! Слава Україні!”

Голова едмонтонського відділу Ліги Українців Канади Тарас Подільський подякував присутнім за те, що прийшли віддати належну шану усім полеглим за волю України. На кінець відспівали “Ще не вмерла України”. Тоді, спонтанно, хтось з присутніх почав співати “Ой у лузі червона калина” і всі долучилися.

Фото: Віра Стусяк, Ліда Василин, Тарас Подільський, Михайло Козловський

Ліда М. Василин, Ліга Українок Канади, відділ в Едмонтоні

